

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: **PRVOUKA**

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň:

Obsahově, časově, organizačně

- v 1. a 2. ročníku se vyučují dvě hodiny týdně, ve 3. roč. pak 3 hod., předmět obsahuje všechna témata vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

Místo, kde žijeme – místo bydliště a školy, obec a kraj, nebezpečí

Lidé kolem nás – vztahy v rodině a společnosti, odlišnosti, význam práce

Lidé a čas – režim dne, roku, minulost a současnost, pověsti

Rozmanitost přírody - změny v ročních obdobích, živočichové, rostliny, ochrana přírody

Člověk a jeho zdraví – hygienické návyky, silniční provoz, stavy ohrožení

Výuka probíhá v učebnách jednotlivých ročníků, využívá se i místní knihovny, vycházek, exkurzí ...

Průřezová témata: OSV, VDO, EGS, EV

Výchovná a vzdělávací oblast:

Kompetence k učení:

- objevovat, poznávat a zkoumat
- orientace a třídění informací (důležitost pro život)
- propojení minulosti pro budoucnost jedince lidstva

Kompetence k řešení problémů:

- vedení k účelnému rozhodování v bezpečnostně-krizových situacích
- neumím to – snad to zvládnou
- využití všech možných materiálů (encyklopedie, internet ...)

Kompetence komunikativní:

- vedení k rozšiřování slovní zásoby v probíraných tématech
- vedení k samostatnému vystupování a vyjadřování v konfliktních situacích
- slušná prezentace vlastních názorů

Kompetence sociální:

- efektivnost práce ve skupinách – odlišnost názorů, význam diskuse
- respektování ostatních
- vedení žáků k slušnému obhajování svých názorů

Kompetence občanské:

- nejsme na světě sami
- i maličkostí mohou pomoci

Kompetence pracovní:

- utváří se pracovní i bezpečnostní návyky v samostatné i skupinové činnosti
- využití různých dostupných materiálů, nástrojů, nářadí...
- sledování pokroků v technice

Prvouka

1. ročník

Výstupy	Učivo	Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy.	Škola a její okolí, cesta do školy, pracovní návyky a dovednosti ve škole, spolupráce, pomůcky, úkoly. Domov.	Pracovní výchova Mimořádné události	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – psychohygiena
LIDÉ KOLEM NÁS			
Rozlišuje nejbližší příbuzenské vztahy v rodině Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků	Rodina – postavení jedince v rodině Nejnámější povolání, výrobky Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování	Mimořádné události	
LIDÉ A ČAS			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.	Orientace v čase, roční období, rok, měsíc, den, části dne, dny v týdnu. Režim dne. Významné svátky – Vánoce, Velikonoce	Matematika	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – schopnosti poznávání
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Základní seznámení s proměnami přírody na podzim, v zimě, v létě a na jaře Domácí a volně žijící zvířata (liška, srnec, jelen, zajíc, bažant, kráva, kůň, kočka, pes, slepice, husa), mláďata Pozorování ptáků na krmítku Seznámení s rostlinami a živočichy v lese, sadu, na zahradě a na poli	Výtvarná výchova	Environmentální výchova – základní podmínky života

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Lidské tělo – základní části Vhodné chování ve škole a mimo školu, práva a povinnosti žáků Školní režim a řád, režim dne, rozvrh hodin, přestávky, prázdniny, pohyb v prostorách školy Člověk a péče o zdraví, základní hygienické návyky, pitný režim	Tělesná výchova	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Chová se obezřetně při setkání s cizími jedinci.	Osobní bezpečí – bezpečné a obezřetné chování při setkání s neznámými lidmi, v různých prostředích, při různých činnostech (práce, sport)	Mimořádné události	
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.	Dopravní výchova – bezpečné chování v roli chodce, bezpečná cesta do školy i ze školy	Výtvarná výchova Pracovní výchova	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Vztahy ke spolužákům, učitelům a pracovníkům školy. Vztah k rodičům a dospělým	Mimořádné události	

Prvouka

2. ročník

Výstupy	Učivo	Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určité místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Škola, adresa školy, okolí školy, práce s jednoduchým plánkem, organizace školního života Místo, kde bydlím, bydliště, okolí a prostředí kolem bydliště, adresa Domov, vlast	Výtvarná výchova	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
LIDÉ KOLEM NÁS			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina, život a funkce rodiny, příbuzenské vztahy (otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra, prarodiče). Soužití lidí, úcta, pomoc, vzájemné pochopení, chování k mladším a starším členům rodiny, komunikace. Povolání, zaměstnání členů rodiny, volný čas.	Výtvarná výchova	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
LIDÉ A ČAS			
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.	Čas, orientace podle hodin, kalendářní rok, datum, roční období, měsíce. Školní rok, svátky, prázdniny.	Matematika	
ROZMANITOSTI PŘÍRODY			
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Proměny přírody na podzim, v zimě, na jaře, v létě Ochrana přírody		Environmentální výchova – vztah člověka k přírodě

Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků.	Ovoce a zelenina – základní třídění, ovocné stromy a jejich plody (jabloň, hrušeň, třešeň, angrešt) Rozlišení živé a neživé přírody. Stromy jehličnaté a listnaté – rozdíl (smrk, borovice, lípa, javor, bříza) Byliny v lese, na zahradě, poli, na louce Živočichové – ptáci, savci – základní rozdíl ve stavbě těla Život ve volné přírodě, domácí a hospodářská zvířata, mláďata Živočichové v lese, u vody a ve vodě (projekty)	Pracovní výchova	Environmentální výchova – základní podmínky života.
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky, vhodným chováním a činnostmi projevuje vztah ke zdraví.	Člověk a péče o zdraví, běžné nemoci, úraz, první pomoc, zimní sporty Zdravotně preventivní návyky Potraviny a správná výživa	Tělesná výchova	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznávání a sebepojetí
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Bezpečné chování, úrazy a poranění, úrazová zábrana	Mimořádné události	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.	Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikových situacích a v krizovém prostředí Důležitá telefonní čísla	Mimořádné události	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygienu
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, dopravní výchova, dopravní prostředky	Pracovní výchova	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných	Pravidla slušného chování, seznamování, vztahy mezi lidmi, chování – ve škole,		Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů

událostech.	doma, na veřejnosti Negativní projevy chování, jejich příčiny, usměrňování, předcházení		a rozhodovací dovednosti
-------------	---	--	--------------------------

Prvouka			
3. ročník			
Výstupy	Učivo	Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Vyznačí v plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí.	Okolí školy, cesta do školy, orientace v místě bydliště, místní doprava	Čj, Vv	
Začlení svou obec do kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.	Povrch krajiny, poloha obce v krajině, význačné budovy Místní krajina – součást ČR		Výchova k myšlení evrop. a glob. souvislostech – jsme Evropané
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině.	Světové strany Úpatí, úbočí, vrchol Znázornění krajiny, turistická mapa		Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznání Jsme Evropané Osobnostní rozvoj
LIDÉ KOLEM NÁS			
Rozlišuje vztahy v rodině.	Rodina, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy	Čj, Vv, Dramatická výchova.	Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí, mezilidské vztahy
Odvodí význam povolání.	Práce fyzická a duševní		OSV – komunikace
Tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, práva a povinnosti žáků školy		OSV – poznávání lidí Multikulturní vých. – etnický původ
LIDÉ A ČAS			
Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Určování času, jednotka času, kalendář, režim dne, roční období	Vv, Čj	Vých. dem. Občana, obč. spol.
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté	Významné budovy Slavní rodáci, významná místa v regionu		

s místem, v němž žije			
Na příkladech porovnává minulost a současnost.		Bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Provádí jednoduché pokusy, určuje společné a rozdílné vlastnosti. Změří základní veličiny pomocí základních přístrojů.	Vlastnosti látek, měření veličin s praktickým užitím základních jednotek (hmotnost, objem, teplota, čas, vzdálenost), změny látek a skupenství	M	Environmentální výchova – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
Roztřídí některé přírodniny.	Voda - výskyt, vlastnosti a formy Koloběh vody v přírodě Vzduch – vlastnosti, složení, proudění Půda – její vznik a význam	PČ	
Porovnává, popíše a pozoruje změny v ročních obdobích	Den a noc, roční období, znaky života, průběh a způsob života, stavba těla (kočky), životní potřeby a projevy	TV, ČJ, VV, PČ	Environmentální výchova
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Dodržuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vztah ke zdraví.	Základní funkce a stavba lidského těla (kostra, svaly, vnitřní orgány, části těla)	VV, ČJ, PČ	Osobnostní a sociální - psychohygiena
Uvědomuje si zásady vhodného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana		Osobnostní a sociální
Obezřetné jednání při styku s neznámou osobou, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby umí požádat o pomoc.	Odmítání návykových látek, odmítnutí kontaktu s cizí osobou		

Adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Záplavy, sesuv půdy, požár		
Zná základní pravidla účastníků silničního provozu.	Dopravní kázeň – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	Tv	